Lesson 43. Passive Constructions in लोट् लकार ।

There seem to be no need of instructions since all have been given in Lesson 42. i must ask you to have a look at some of our shlokas from the Shiva, Devi and the Guru Poojans where passive constructions in लोट् लकार are quite apparent. Just read through, i do not expect that the shlokas will be completely clear. But i do want you to notice how the same shloka can be used by any person or by any number of people simply because the passive voice has been used and the "by whom" has not been specified.

For recognition ONLY.

Devi Poojan

आसन -

सदाशिवाङ्क-संस्थाने सर्वाधारे महेश्वरि।
सर्वतत्वमयं दिव्यमासनं प्रतिगृह्यताम् ।।

स्नान-

साध्वीनामग्रतोगण्ये साधुसङ्घ-समादृते ।
सर्वतीर्थमयं तोयं स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ।।

गन्ध-

कर्पूरागरुसंयुक्तं कपालिप्राणनायिके।
कस्तूरीतिलकं गन्धं सर्वाङ्गे प्रतिगृह्यताम् ।।

ताम्बूलम् -

ताम्बूल -मुक्तिकाचूर्ण-कर्पूरादि-समन्वितम् ।
जिह्वा-जाड्योच्छेदकरं त्रिपुरे प्रतिगृह्यताम् ।।

प्रार्थनापूर्वक क्षमापन -

अज्ञानाद्विस्मृतेर्भ्रान्त्या यन्न्यूनमधिकं कृतम् ।

तत्सर्वं क्षम्यतां देवि प्रसीद परमेश्वरि ।।

Shiva Poojan:

नैवेद्य-

नैवेद्यं षड्रसोपेतं विषाशन घृतान्वितम् ।

मधुक्षीरापूपयुक्तं गृह्यतां सोमशेखर ।।

ताम्बूल -

नागवल्लीदलैः पूगैः नानाचूर्णैश्च संयुतम् ।

नागेन्द्रहार तांबूलं मुखामोदं च गृह्यताम् ।

दक्षिणा-

धनदाधिप देवेश दक्षिणाद्रव्यमुत्तमम् ।

यथाशक्तिर्मया दत्तं गृह्यताम् वृषभध्वज ।।

प्रार्थनापूर्वक क्षमापन -

यदक्षरं पदं भ्रष्टं मात्राहीनं च यद्भवेत् ।

तत्सर्वं क्षम्यतां देव प्रसीद परमेश्वर ।।

Guru Poojan:

स्नान-

सर्वशास्त्रमयं तोयं सदानिर्मुक्त कल्मष।

श्रद्धानद्या समानीतं स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ।।

वस्त्र-
मायाचित्रपटाच्छन्ननिजगुह्योरुतेजसे ।
ममश्रद्धाभक्तिवासयुग्मं देशिक गृह्यताम् ।।

चन्दन-अक्षत
महावाक्योत्थविज्ञान-गन्धाढ्यं तापमोचनम् ।
विलेपनम् गुरुश्रेष्ठ चन्दनं प्रतिगृह्यताम् ।।

ताम्बूल-दक्षिणा
जीवब्रह्मैक्यविज्ञान- तृप्तायगुरुमूर्तये ।
जीवन्मुक्तिसुखाकारं ताम्बूलं प्रतिगृह्यताम् ।।

Passive sentences can thus be created in every tense and mood. We could have devoted the next three weeks to the past tense, the future and the vidhilin...but it will only amount to an intellectual exercise of sorts. The passive structure in the past tense and the vidhilin can be done in a much simpler manner... and *that* which is constantly in use in conversational Sanskrit. This is done by the use of Participles.
But before we get into that, we need to learn the noun declensions of मरुत् and भगवत् which will help us to handle the "Participle Lesson."
So next week... मरुत् and भगवत् ।

****